מאור ושמש — השמטות

השמטות מפרשת בראשית

וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכו' ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה פרש"י ז"ל ומ"ט לא המטיר לפי שאדם אין לעבוד את האדמה ואין מכיר בטובתם של גשמים וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם התפלל עליהם וירדו וצמחו האילנות והדשאים ויש לרמוז בזה כי הנה כשהאדם מדבק מחשבתו באהבת בוראו והוא מתמלא בכוסף ותשוקה לעבוד את השם בתורה או בתפילה אז מכח אותה התשוקה הוא מוציא קול פשוט מקירות לבו ובאותו ההבל היוצא באותו קול נרשם בו למעלה כל בחי' מחשבתו וכל בקשתו שיש בלבו לבקש כפי בחי' מחשבתו בוכן נכללהכל באותו ההבל העולה מפיו כי ההבל הוא כולל הל"ב נתיבות החכמה וה' חומשי תורה כפי בחי' מחשבתו כי הה' של הבל רומזת לה' חומשי תורה וב' ל' רומזין לל"ב נתיבות החכמה ובהקבץ יחד רבים מעם בני ישראל אשר מתוועדים יחדיו לעבוד את השם בתפילה בציבור או בלימוד תורה אז ע"י הבל פיהם העילה למעלה מתיחדים העולמות העליונים ועל ידי זה מריקים שפע כל טוב על כנסת ישראל וזהו ענין מאמר חז"ל שהעולם מתקיים על הבל פיהם של תינוקת של בית רבן וזהו ואד יעלה מן הארץ רומז על ההבל פיהם של עובדי השם שההבל היוצא הוא נרגש בחוש הראי' ג"כ כדמות אד וענן וכאותו ההבל והאד עולה מתתא לעילא אז על ידי אותו אתערותא דלתתא מתעורר אתערותא דלעילא להריק שפע מעילא לתתא על הכנסת ישראל וזהו והשקה את כל פני האדמה שרומז על שפע טוב היורד מעולמות העליונים על הכנסת ישראל.

ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והי' לארבעה ראשים שם האחד פישון הוא הסובב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב וזהב הארץ ההוא טוב כו' ושם הנהר השני גיחון הוא הסובב את כל ארץ כוש ושם הנהר השלישי חדקל הוא ההולך קדמת אשור והנהר הרביעי הוא פרת הענין הוא שהעיקר הוא הענוה וכל מאן דזעיר הוא רב וזה ונהר פי' אור יוצא מעדן הוא מלשון דכתיב בקהלת פסוק ג' סי' ד' וטוב משניהם את אשר עדן לא היה פי' מהאיש אשר עדיין לא הוא שאינו מחזיק עצמו לכלום רק שמתאמץ א"ע בעבודת השי"ת כאלו הוא מתחיל עכשיו מאדם כזה יוצא אור ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים פי' נתגדל למעלה למעלה שם האחד פישון הוא מלשון פשו פרשיו שמרבה את עצמו בקדושה יתירה הוא הסובב את כל ארץ החוילה על ג' דרכים הוא. הוא מלשון אוחילה שהוא לשון תקוה שהוא מקוה להשי"ת וגם מלשון תפילה מלשון ויחל משה גם מלשון חוילה מחוי לי' במחוג וזהב הארץ ההיא ט'ו'ב הוא השם הוי' ב"ה במספר קטן ושם הנהר השני גיחון הוא מלשון גוחה גחון ולחש לי' הוא לשון קטנות הוא הסובב את ארץ כוש שהוא משונה בעורו כן הוא בהכנעה וענווה ושם הנהר השלישי חדקל מלשון חד וקל כדאיתא בגמרא דע"ז טוב להיות חד וקל להיות בשמחה וביראה הוא ההולך קדמת אשור הוה מלשון שירה ותפילה כשהולך להתפלל צריך להיות חד וקל בזריזות ושמחה והנהר הרביעי הוא פרת שמפרה ומרבה בעוה"ז והבין.

מפרשת לך לך

ויאמר אברם וכו' מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר ופרש"י ז"ל ע"פ דברי חז"ל נוטריקון דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים והנה יש לדקדק שאברהם אבינו ע"ה הי' אומר זה לקב"ה דרך קובלנא בתפלתו מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר ולפי הדרש של נוטריקון אליעזר הוא צדיק ודולה ומשקה מתורת רבו לאחרים אדרבא לא הי' להזכיר כלל מאליעזר רק מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ול"ל לסיים ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר ונראה דידוע מספרים הקדושים שאבותינו הקדושים שורשם הוא למעלה ולמעלה בחכמה ובינה ודעת וכל אחד אחז בשרשו אברהם לקח מדת החסד לשרשו של מעלה ויצחק אבינו ע"ה אחז במדת הגבורה בשרשו שלמעלה ויעקב אבינו וכו' והנה איתא בספרים הקדושים על פסוק אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה שאמר דוד המלך ע"ה על מדתו מדת מלכות שאבן מאסו הבונים דהיינו האבות עיי"ש בדברי קדשם באריכות והנה ג"כ מספרים הקדושים שמדת צדיק יסוד עולם אינו לוקח לעצמו כלום רק לוקח השפע מכל הספירות הקדושים ונותנים למדת מלנות הקדושה. והנה אברהם אבינו עדיין קודם המילה הי' בעת ההיא והי' הלוכו בקודש אז רק בפ"ח ושער מלכות. ודבר זה ידוע מספרי הקודש שסעודת מוצאי שבת קודש הוא נגד דוד המלך ע"ה. ונחזור לענינינו שאברהם אבינו הי' אז הלוכו בקודש בפתח ושער מלכות והי' משתוקק לבוא לשרשו של מעלה שהוא כמה וכמה מדריגות עוד למעלה למעלה עד שורשו וזה שביקש אברהם אבינו מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר ר"ת 'מ'ש'ק הוא 'דוד 'מוצאי 'שבת 'קודש דהיינו שהוא עדיין במדת דוד המלך כנ"ל אליעזר הוא תפילה כנ"ל אל"י עז"ר והיא היא שהמדה ההיא נקרא תפילה וע"ז שפיר מכוין פירש"י ע"פי חז"ל דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים דהיינו המדה הנ"ל המעביר שפע מכל הספירות כנ"ל ודו"ק היטיב.

בהפטרה מפ' זו בישעי'

יתן כעפר חרבו כקש נידף תשתו ואמרו חז"ל שדי עפרא והוי חרבא גילא והוי קשתא. ואמרתי כבר שפי' הוא כך שדי עפרא פי' שע"י שהי' אברהם אבינו ע"ה לגבי עצמו עפר ואפר הי' הדבר הזה חרב להרוג שונאיו גילא והוי קשתא פי' ע"י שמחה וגילה בעבודת הש"ית זה הי' קשתא לנגד אויביו להמיתם אח"כ מצאתיו בספר קדושת לוי ויש להבין עדיין היכן נרמזו בפסוק לשון גילה בשלמא דבר זה שע"י שהי' לגבי עצמו כעפר עי"ז הוי חרבא להרוג שונאיו זה מרומז בפסוק דכתיב יתן כעפר חרבו. אבל גילה ושמחה לא נרמזו בקרא רק כתיב כקש נידף קשתו. ונרתה לי דמרומז דבר זה בסוף הפטורה דכתיב תזרם ורוח תשאם ואח"כ כתיב ואתה תגיל בה' ובקדוש ישראל תתהלל דהיינו כנ"ל דעל ידי גילה ושמחה בה' תזרם ורוח תשאם לשונאים והיינו כנ"ל וק"ל.

מפרשת וירא

יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ הנה איתא בזו"הק בפ' זו וז"ל בדף ק"ב ע"א ז"ל תא חזי כל מה דאכיל אברהם אבינו בטהרה איהו קא אכיל כו' דאפילו בר נש דאיהו מסאב לא יכיל לקרבה לביתיה כדין ידע אברהם דהא מסאב איהו ועביד לי' טבילה כו' עיי"ש הלשון. ושם ע"ב וז"ל ועיינא דמייא הוה תחות ההוא אילנא ומאן דצריך טבילה מיד מיין סלקין לגביה ואילנא אסתלתין ענפוי כדין ידע אברהם דאיהו מסאבא ובעי טבילה מיד כו' תא חזי דאפילו בשעתא דאזמין לון למלאכים אמר לון והשענו תחת העץ בגין למחמי ולמבדק בהו כו' הגם שכל דברי הזוהר הקדוש הם סתומים ומכוסים מכל רעיון בכל מקום אעפי"כ הדברים האלו שבמאמר הזה הם סתומים ומכוסים לגמרי והם דברי נביאות לגמרי ע"כ הנני מבקש מהשם למחול לי לרמוז איזה רמז להבין מעט מזעיר דבריו הקדושים שמרומז כל המאמר בפסוק הנ"ל כי איתא בספר גליא רזיא בדף ח' ע"ב שמרמז בפסוק שמע ישראל הוא מרמז למקוה וז"ל והנה מה שנ"ל לענ"ד תחלת דברי איך מן קרא דק"ש נפקו שיעורי המקוה בכלל ובפרט שתיבת שמע ישראל חשבונם תתק"ס לוגי מיא ר"ל אם האותיות והכולל ושם בספר

הקדוש הנ"ל מרמז איך בפסוק היחוד הנ"ל מרומז כל שיעור המקוה ויוצא לנו מזה כי בפסוק שמע ישראל מרמז איך שיטהר אדם עצמו בק"ש במקוה עילאה מי שאומר הק"ש כתקונו בדחילא ורחימא ואך צריך עכ"פ לטהר עצמו קודם במקוה תתאה בארבעים סאה מים איך יוכל לקבל טהרה ממקוה עילאה אם לא טיהר עצמו במקוה תתאה וזהו שאמרו חכז"ל בעל קרי אסור לקרות ת"ש דווקא כנ"ל כי בפסוק הזה מרומז המקוה עילאה כנ"ל וק"ל וזהו מרומז בפסוק הנ"ל יקח נא מעט מים. תיבות נ"א מע"ט מי"ם גימטריא ר"ס מנין עשרה הויו"ת ר"ל שיקחו לעצמם הקדושה משיעור קומה עילאה דהיינו כל י' קדושות שהם י' הויות ועי"ז ירחצו עצמם הגשמיו' הגוף שמרמז לרגלים והשענו תחת העץ תיבות תחת העץ מרמז שאלו השני תיבות עולים בגימ' שמע ישראל שגימטריא תתק"ם כנ"ל המרמז לתתק"ס לוגי מיא של מקוה וי"ג יותר המרמז לתיבת אחד שבק"ש וכל זה הי' מרמז להם אברהם אבינו בפסוק הזה שיטבלו עצמם במקוה עילאה המרומז בפסוק שמע ישראל וזהו הרמז בזוהר הקדוש וז"ל ועיינא דמייא הוה תחות ההוא אילנא כנ"ל שמרומז בתיבת אלו שיעור מקוה עילאה ובהו הוה בדק למלאכין ואמר להון השענו תחת העץ שגימט' עולה שמ"ע ישרא"ל אח"ד כנ"ל זהו רמז תתק"ס לוגי מיא כנ"ל ועפי דברים אלו נוכל לומר גם כן רמז מה למה מתחיל הש"ס במסכתת ברכות ומסיים הש"ס במסכתת עוקצים דווקא הלא דבר הוא שרבינו הקדוש בוודאי מרמז בזה דברים גדולים וע"פי הנ"ל יש לומר טעם הדבר כי הספר הקדוש גליא רזיא הנ"ל מתחיל בספרו הקדוש תיבת מתניתין ואמר שתיבת מתניתין גימטריא תתק"ס לוגי מיא של מקוה עיי"ש ואיתא בתחילת מסכתת עוקצים בטעם שמביא התוס' יו"ט למה מסיים בעוקצים באחרונה עיי"ש שהביא שם שמסכתת ידים ועוקצים הם חדא מכילתא וע"פי הדברים האלו שפיר נוכל לומר שהתחיל רבינו הקדוש הש"ס דווקא במס' ברכות וסיים בעוקצים וסידר במסכתת ברכות תשעה פרקים ובמס' ידים ארבעה פרקים ובמס' עוקצים שלשה פרקים כי תיבות ברכו"ת ועוקצי"ם עם תשעה פרקים ושבע פרקים של עוקצים כי ידים ועוקצים הם חדא מכילתא עולים במכוון תתק"ס לוגי מיא של מקוה וע"כ מתחיל המסכתא באות מ' מאימתי לרמז לארבעים סאה של המקוה ומסיים באות מ' לרמוז ג"כ לארבעים סאה שצריך ללמוד התורה מרישא עד סיפא בטהרה והשם יטהר אותנו במהרה במים טהורים לטהרנו ע"י תורתו ככתוב.

ולא ידע בשכבה ובקומה מלא ר"ל שלא ידע שיצא ממנו דוד מלך משיח ה' כי תיבות ב'ש'כ'ב'ה ו'ב'ק'ו'מ'ה גימטריא הכי הוא ד'ו'ד מ'ל'ך מ'ש'י'ח י'ה'ו'ה וגם מרומז בפסוק ו'ת'ל'ד ה'ב'כ'י'ר'ה ב'ן ו'ת'ק'ר'א ש'מ'ו מ'ו'א'ב ר"ת גימטריא מ'ש'י'ח עם הכולל לרמוז את זה לעומת זה כי הר"ת של הפסוק הוא גימטריא ג"כ ש'ט'ן מ'ש'י'ח עם הכולל הוא ג"כ גימטריא כנ"ל ור"ל כי המשיח יבטל כח השטן לרמז מני' ובי' שדא בי' נרגא ומהרסיך ומחרביך ממך יצא.

מפרשת תולדת

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק וכבר צווחו קמאי דקמאי על הכפל יצחק בן אברהם ול"ל אח"כ אברהם הוליד את יצחק ותו יש לדקדק דהל"ל אברהם הוליד ליצחק מאי הוליד את יצחק ונראה דאיתא במס' עדיות האב זוכה לבן בחמשה דברים בנוי בכח בחכמה כו' והנה כבר ידוע מספרים הקדושים וכבר הובא בדברינו לעיל שמדתו של יצחק אבינו ע"ה הי' גבורה ופחד יצחק ומדתו של אברהם אבינו ע"ה היה חסד לאברהם כידוע והנה ע"י מדתו של יצחק אבינו ע"ה שהיא מדת הגבורה לא הי' באפשרי שיהיה קיום העולם ובפרט להוליד תולדות אלא ע"י שהאב זוכה לבן בחמשה דברים כנ"ל היה סיוע ליצחק אבינו ע"ה להוליד תולדות בעולם ובפרט ע"י העקידה שנכלל אשא במיא כמבואר בדברינו בכרשיות הקודמים ע"י כן זכה יצחק אבינו להוליד תולדות וזה ואלה תולדות יצחק בן אברהם ומפרש הפסוק ע"י מה זכה יצחק אבינו להוליד תולדות אברהם הוליד את יצחק פי' את הוא לשון עם דהיינו אברהם הוליד עם יצחק דהיינו כנ"ל שנמתק יצחק אבינו ויצא ממנו יעקב שהוא היה כלול משניהם מגבורות ומחסדים שהוא היה יושב אהלים כדאיתא בספרי הקודש ודו"ק.

ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כו' איתא בזוהר הקדוש בדף קל"ז ע"א וז"ל ד"א ויעתר יצחק דצלי צלותה וחתר חתירא לעילא לגבי' מזלא על בנין דהא בההוא אתר תליין בנין וכדין ויעתר לו ה' הגם שכל דברי הזוהר הקדוש הם סתומים וחתומים מעין כל עכ"פ נופל לומר מעט רמז מהיכן לקח הזוהר הקדוש דברים הקדושים הללו מדברי הפסוק הזה כי הנה האמת וידוע לכל שבני חיי ומזוני לאו בזכותא תליא מלתא אלא במזלא כבר פירשו הקדמונים עפ"י דברי האר"י הקדוש ז"ל כי כל הרחמים שצריך להתעורר מתתא לעילא ולהמשיך מעילא לתתא הן חיי ובני ומזוני צריך לעלות וליחד ולקשר העולמות עד עתיקא ומשם יוכל למשוך מי"ג תיקוני דיקנא הי"ג מדות הרחמים ועי"ז נמתקו הגבורות ומאירים הי"ג תיקנים וממתיקין הגבורות שיתהפכו לרחמים וזה ידוע שמזלא עולה שלשה הויות דהיינו שלשה שמות שם ה'ו'י'ה הם י"ב אותיות ועם המקור הם י"ג תיקוני דיקנא והם בגימ' מזלא וזהו במזלא תליא חיי ובני כו' וע"י מה יכולים למשוך הי"ג תיקונים היינו על ידי הייחודים שמיחדים השמות הקדושים השמות הויות ושמות אהיה עם המילואים שלהם ועי"ז יכולים להמשיך הי"ג תיקונים הנ"ל וזהו ידוע לכל מי שעוסק בספרי זוהר הקדוש והאר"י ז"ל שהשמות הויות ואהיה עם המילואים שלהם עולים תרפ"ז שזה צריך לכוין בשבת קודש כי אז ע"י שמות אלו עולים עד דיקנא דאריך כמבואר בכוונת האר"י ז"ל וזהו פי' הפסוק ויעתר וצחק כי תיבת ו'י'ע'ת'ר עם הכולל עולה תרפ"ז מנין השמות הקדושים הנ"ל ע"כ כתיב ויעתר ולא כתיב ויתפלל לרמוז שכיון לשמות הנ"ל ליחד שמות הויות עם שמות אהיה במילואיהן ועי"ז היה עולה עד דיקנא דאריך והמשיך מי"ג תקוני דיקנא בנים דהיינו ממזלא כי מזלא עולה שלשה הויות עם המקור הם הי"ג וזהו לנכח אשתו כי נ'כ'ח גימטריא מ'ז'ל'א כנ"ל וזהו פי' הזוהר הקדוש דצלי צלותיה כו' לעילא לגבי מזלא כנ"ל כי כל זה מרומז בפסוק ל'נ'כ'ח כי הלמד של לנכח היא פעולה ור"ל שהתפלל למזלא עילאה להמשיך משם בנים ע"י כוונת שהיה מיחד בתפילה שלו שמות הויות ואהיה במלואיהם העולים בגימטריא ו'י'ע'ת'ר וע"י שמות הקדושים העולים ו'י'ע'ת'ר עם הכולל עלה עד נ'כ'ח דהיינו מזלא בגימ' ומשם המשיך בנים וזהו פי' דברי הזוהר הקדוש כנ"ל.

ויתן לך האלהים מטל השמים כו' אררין ארור ומברכין ברוך איתא בזוה"ק יעקב נתברך לעילא לעילא ועשו לתתא לתתא עיי"ש בפ' זו יש לרמוז איך הוא מרומז בפסוקים אלו ויש לומר כי מנין התיבות של שני פסוקים אלו מן ויתן לך עד ברוך יש בהם כ"ו תיבות כמנין שם הויה ב"ה ואותיות של שני פסוקים אלו הם קי"ב מנין יב"ק שמות היחוד אהיה הויה א'ד'נ'י וגם יש לרמוז ר'ב ד'ג'ן גימטריא עם הכולל עשר הויות מנין ר'ס ו'ת'י'ר'ש בלא וי"ו גימ' עשר הויות עם עשר אדני הרי מרומז איך נתברך ביחודים גדולים ובברכת עשו מתחיל הברכה משמני הארץ כו' לא נמצא רק כ' תיבות והיא רומז לך' של מ'נ'צ'פ'ך שהיא גבורות ואותיותיהם הם ק"ד רמז למנין חצי השם של יצחק כי יצחק מרמז לגבורות וחצי יצחק נמתק בעקדה ולקח יעקב חצי השם הימיני הנמתק באברהם וחצי השני לקח עשו המרמז לגבורות קשות וזהו פי' הפסוק מי איפוא הוא הצד ציד כו' ר"ל הוא יעקב שצידד לקבל מנין צי"ד דהיינו ק"ד גימטריא ארבעה הויות הימינים מן יצחק גם ברוך יהיה ועשו נקרא ג"כ איש צ'י'ד שקיבל ארבעה הויות הגבורות צד שמאל של יצחק וזהו ג"כ הרמז שכתב הזו"הק על פסוק מי אפוא דקיימא שכינתא תמן כד בריך לי' יצחק ליעקב ועל דא אמר מי אפוא מאן הוא דקאים הכא ואודי על אינון ברכאין דברכות ליה וודאי גם ברוך יהיה דהא קב"ה אסתכם באינון ברכאן יש לרמוז ג"כ בתיבת איפוא ומחלק רש"י ז"ל התיבה לשנים איפוא א"י פ'ו'א ותיבת פ'ו'א גימטריא ל'ב'נ'ה היא מדת מלכות היא השכינה הקדושה שעומדת אצל יעקב בשעת הברכות והודה לברכות.